

Рафаель Лемкін. Життя і міжнародно-правові погляди

У книзі «Рафаель Лемкін: життя і міжнародно-правові погляди» Маркіян Бем та Іван Городиський зосереджують увагу на баченні автором терміна «геноцид» ролі міжнародного права у захисті окремих спільнот і протидії масовому насильству. На основі аналізу широкого кола джерел і наукової літератури автори простежують життєвий шлях, інтелектуальне становлення та правові погляди Лемкіна, які істотно вплинули на розробку Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. Вони також роблять важливий внесок у поглиблення розуміння геноциду як юридичного терміна та його місця в сучасному міжнародному праві. Попри численні виклики, з якими Лемкін стикався у своїй науковій і правничій діяльності, він ніколи не втрачав віри в необхідність правового захисту найуразливіших груп населення. Як зазначають Маркіян Бем та Іван Городиський, сьогодні настав час переосмислення й актуалізації ідей Лемкіна, що досі не дістали належного втілення. Нагальною потребою є вдосконалення норм міжнародного права, насамперед положень Конвенції 1948 року. Події в Україні, спричинені російською агресією, засвідчують, що визначення геноциду та способи його вчинення потребують ширшого осмислення й належного правового тлумачення, аби винуватці не могли уникнути відповідальності.

Зміст

Передмова	10
Подяки	12
Вступ	17
Частина перша.	
Життєвий шлях, формування та розвиток міжнародно-правових поглядів Рафаеля Лемкіна	19
1. Міжнародно-правові погляди вченого у працях сучасних науковців	21
2. Основні етапи життя Рафаеля Лемкіна	26
Ранні роки, практична та наукова діяльність у Польщі, 1900–1939 рр.	26
Еміграція і робота над книгою «Правління держав „осі” в окупованій Європі», 1939–1945 рр.	30
Робота задля міжнародно-правового закріплення поняття «геноцид», 1945–1952 рр.	32
Останні роки життя та праці, 1952–1959 рр.	38
3. Наукова діяльність у сфері міжнародного права	40
Періодизація	40
1921–1933 рр.	42
1933–1939 рр.	47
1939–1944 рр.	49
1944–1951 рр.	50
1951–1959 рр.	54

4. Наукова доктрина міжнародного кримінального права 1920–1930-х рр. та її вплив на науковця 56

Частина друга.

- Міжнародно-правові погляди Рафаеля Лемкіна щодо проблеми геноциду 69
1. Загальна характеристика правових ідей науковця 71
- Сфера наукових інтересів 71
- «Акти варварства» та «акти вандалізму» 73
- Протидія міжнародному тероризму 84
2. Еволюція думок щодо концепції злочину геноциду 87
- Започаткування концепції геноциду в книзі «Правління держав „осі” в окупованій Європі» 87
- Розвиток концепції злочину геноциду 93
- Методи вчинення злочину геноциду 98
- Склад злочину геноциду 101
3. Кваліфікація науковцем окремих прикладів масових порушень прав людини як злочину геноциду 104
- Історико-правовий аспект злочину геноциду 104
- Голокост єврейського народу під час Другої світової війни 106
- Советський геноцид в Україні. Голод початку 1930-х рр. 109
- Геноцид вірменського народу 1915 р. 111
- Колонізаційна політика Іспанії в Америці XVI ст. як злочин геноциду 113
- Дії німецької колоніальної адміністрації в Африці на початку XX ст. 114

Частина третя.

- Міжнародно-правові погляди Лемкіна та сучасне міжнародне право 117
1. Вплив ідей науковця на формування сучасного міжнародного права 119
2. Перспективи подальшого врахування ідей та концепцій науковця 131
- Вдосконалення міжнародного механізму протидії геноциду 131

Визнання і покарання злочинів культурного геноциду	134
Розширення видового переліку груп, щодо яких можливе вчинення злочину геноциду	137
Механізми імплементації положень Конвенції проти геноциду	141
Питання інституційного механізму заборони та протидії геноциду	143
Застосування універсальної кримінальної юрисдикції щодо винних у вчиненні злочину геноциду	144
3. Всесвітнє визнання наукової спадщини Лемкіна	147
Епілог.	
Ідеї Рафаеля Лемкіна та агресія РФ проти України: візія для змін	159
<i>Примітки</i>	166
<i>Джерела, література</i>	208
<i>Список ілюстрацій</i>	221
<i>Показчики</i>	222

[Перейти на сайт →](#)